

บทวิเคราะห์และสรุปผลการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ ประจำเดือนพฤษภาคม 2564

โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง

รายงานผลการทดสอบตัวอย่างเดือนพฤษภาคม 2564

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.) (x1000)	ประชากร คน (x1000)	ประชากร สุนัข (x1000)	ประชากร สุนัข/ตร. กม.	คน: สุนัข	จำนวนตัวอย่าง สะสม พ.ศ. 2564		จำนวนตัวอย่าง เดือนนี้	
						ตัวอย่าง ที่ตรวจ	ผลบวก	ตัวอย่างที่ ตรวจ	ผลบวก
กำแพงเพชร	9	729	120	85	6:1	92	0	0	0
ตาก	16	644	36	39	18:1	53	0	13	0
นครสวรรค์	10	1,065	206	111	5:1	102	0	19	0
พิจิตร	5	542	68	120	8:1	62	0	7	0
พิษณุโลก	11	865	102	80	8:1	67	0	6	0
เพชรบูรณ์	13	995	106	79	9:1	69	0	9	0
สุโขทัย	7	599	107	91	6:1	69	0	28	0
อุตรดิตถ์	8	457	74	58	6:1	70	1	22	0
อุทัยธานี	7	330	92	49	4:1	54	0	5	0
รวม						638	1	109	0

1. สถานการณ์การเกิดโรค

1. ประจำเดือนพฤษภาคม 2564

ในเดือนพฤษภาคม 2564 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง ตรวจโรคพิษสุนัขบ้าทั้งหมด 109 ตัวอย่าง เป็นสุนัข 45 ตัวอย่าง แมว 62 ตัวอย่าง และหนู 2 ตัวอย่าง ผลการตรวจพบว่าทุกตัวอย่างให้ผลลบต่อการตรวจหาเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า (ภาพที่ 1)

2. ผลการตรวจสะสม

จากข้อมูลผลการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 พฤษภาคม 2564 มีตัวอย่างทั้งหมด 638 ตัวอย่าง ให้ผลบวกต่อการตรวจหาเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า จำนวน 1 ตัวอย่าง ในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นสุนัข 1 ตัวอย่าง

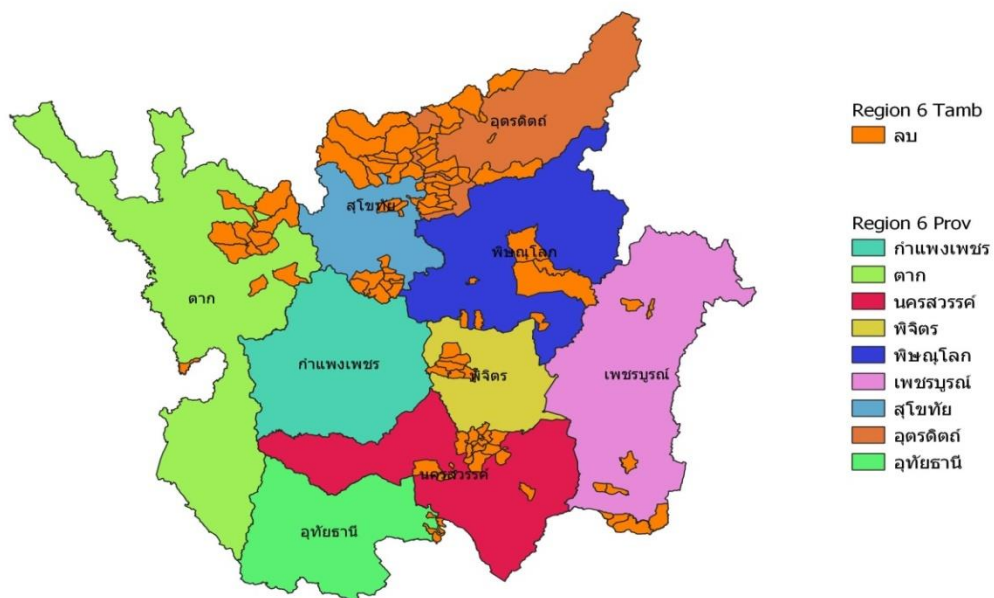
2. การดำเนินการ

การดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้าในเดือนพฤษภาคม 2564 คือโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี มีจังหวัดที่ดำเนินการ คือ จังหวัดพิษณุโลก โดยจัดกิจกรรมในวันที่ 20 พฤษภาคม 2564 ณ วัดทุ่งตาเปรี้ยว ตำบลดงประคำ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก โดยให้บริการผ่าตัดทำหมันสุนัข แมว ด้อยโอกาส ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จัดนิทรรศการให้ความรู้ในการเลี้ยงสัตว์และแจกเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์

3. บทวิเคราะห์

ปัจจุบันสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง พบอัตราการเกิดโรคค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ของประเทศไทย พ.ศ. 2564 ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2564 พบผลบวก ร้อยละ 5.92 (27/456) อ้างอิงจากระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (ข้อมูล ณ วันที่ 1 – 31 พฤษภาคม 2564) ซึ่งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทั้ง 9 จังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานปศุสัตว์เขต 6 ได้ออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัข แมว เพื่อลดจำนวนประชากรสัตว์ รณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขแมว ที่มีและไม่มีเจ้าของให้ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 พร้อมทั้งการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ ความรับผิดชอบต่อสังคมในการเลี้ยงสุนัข แมวอย่างถูกวิธี เพื่อมุ่งเน้นให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไป ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

สำหรับศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง มีการพัฒนาการตรวจวินิจฉัย ให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยมีแผนการขอรับรองมาตรฐานระบบบริหารงานคุณภาพ ISO/IEC 17025: 2017 เรื่องการตรวจเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าในสมองและน้ำลายสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม โดยวิธี real time RT-PCR ซึ่งจะทำให้จำนวนการตรวจ และระยะเวลาในการตรวจ รวดเร็ว ส่งผลให้การควบคุม เฝ้าระวังโรคในพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจะนำมาตรฐานตัวอย่างโครงการเฝ้าระวังเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ส่วนการตรวจด้วยวิธี FA Test ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17025: 2017 แล้ว จะนำมาใช้ในการตรวจกรณีสัตว์ป่วยสงสัย (Clinical case)

ภาพที่ 1 ตำบลที่ส่งตัวอย่างตรวจโรคพิษสุนัขบ้า พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง เดือนพฤษภาคม 2564